

UCHWAŁA NR XXIV/210/17
RADY MIEJSKIEJ WE WŁOSZCZOWIE
z dnia 15 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Włoszczowa na lata 2014-2018”, za okres 2014 – 2016

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Włoszczowa na lata 2014-2018”, za okres od 18 września 2014 r. do 31 grudnia 2016 r., w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Włoszczowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Grzegorz Dudkiewicz

Załącznik
do uchwały Nr XXIV/210/17
Rady Miejskiej we Włoszczowie
z dnia 15 lutego 2017 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI
NAD ZABYTKAMI
GMINY WŁOSZCZOWA NA LATA 2014-2018”
ZA OKRES 2014 – 2016

Włoszczowa, styczeń 2017 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy, uchwałą Nr VL/370/14 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 18 września 2014 roku przyjęty został Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Włoszczowa na lata 2014-2018, zwany dalej Programem. Ma on na celu ochronę i wykorzystanie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego, w różnych dziedzinach życia społecznego, zmianę świadomości, szczególnie w obszarze odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego, podmiotów, instytucji, które odpowiadają za ochronę środowiska kulturowego i naturalnego, za ład i zagospodarowanie przestrzenne, a także kierunki rozwoju gminy. Ważnym jego celem jest także zmiana nastawienia właścicieli zabytków do kwestii związanych z ich ochroną, co w przyszłości w znaczący sposób przyczyni się do poprawy stanu zachowania wszelkich dóbr środowiska kulturowego i naturalnego.

znajdujących się w Izbie Regionalnej Gminy Włoszczowa. Współpraca z organizacją turystyczną w przyszłości pozwoli m.in. na podkreślenie roli i uwzględnienie na szlaku turystycznym obiektów i miejsc dziedzictwa kulturowego Gminy Włoszczowa;

- 3) Podjęte zostały działania mające na celu opracowanie zintegrowanego systemu informacji wizualnej obejmującego zasoby i wartości dziedzictwa kulturowego Gminy Włoszczowa. Od roku 2014 ukazuje się w formie druku plan miasta Włoszczowy wraz z okolicznymi sołectwami. Na jednej ze stron planu zamieszczany został wykaz zabytków i miejsc podlegających ochronie wraz z krótkim opisem ich historii oraz informacją o ważnych postaciach zamieszkujących niegdyś te miejsca.

Kierunek: II. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

- 1) Uchwałą Nr XII/104/15 Rady Miejskiej we Włoszczowie z dnia 21 grudnia 2015 r. przyjęta została Strategia Rozwoju Gminy Włoszczowa na lata 2015 – 2024, w której jednym z celów jest wspieranie rozwoju kultury poprzez odpowiednie stymulowanie rozwoju kultury, które powinno zapobiegać degradacji cennych zasobów kulturowych i przyrodniczych, jak również przyczynić się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Rozwój kultury nastąpi poprzez upamiętnienie wydarzeń historycznych i kulturowych, które związane są z Gminą Włoszczowa. Istotne znaczenie mają działania priorytetowe 1.2.2 - wspieranie rozwoju kultury.

Szczególnie ważne w tym zakresie jest zadanie 1.2.2.2. Wspieranie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu z uwzględnionymi priorytetami inwestycyjnymi:

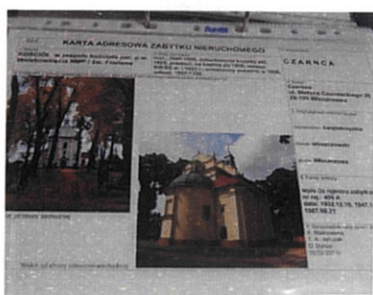
6c – zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,

6d – ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę,

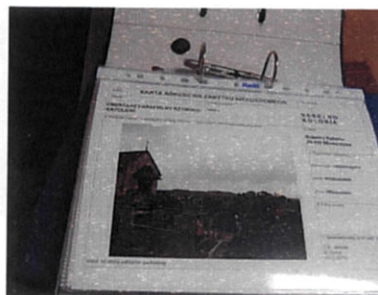
6iii – ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę;

- 2) Zabezpieczono przed niszczeniem obiekty wpisane do rejestru zabytków. W ramach uzyskanego w kwocie 21.360,87 zł. dofinansowania ze środków PROW Oś 4. Leader

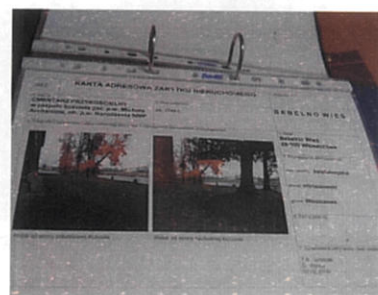
Ewidencja Zabytków Nieruchomych z terenu Gminy Włoszczowa. W jej skład wchodzi 100 kart obiektów nieruchomych oraz 356 kart stanowisk archeologicznych. Ostatnia aktualizacja dotycząca obiektów ujętych w ewidencji miała miejsce 19 grudnia 2016 r. Ewidencja ma charakter otwarty i w zależności od potrzeb podlegać będzie aktualizacji. Poniżej zamieszczone zostały fotografie kilku kart zabytków nieruchomych i kart stanowisk archeologicznych.

Fot. Karta zabytku nieruch. Kościół Czarna

Fot. Rejestr zabytków nieruchomych

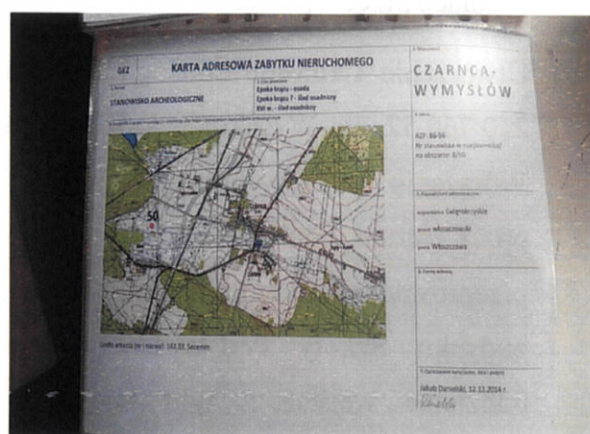
Fot. Karta zabytku nieruch. Dwór w Boczkowicach

Fot. Karta zabytku nieruch. Ruiny Pałacu w Nieznanowicach

Fot. Karta stanowiska archeologicznego w Gościńcinie

Fot. Karta stanowiska archeologicznego w Czarnca Wymysłowie

remontu tynków na ścianach i podwieszono sufity. Położono panele podłogowe. Wymieniono stare rury wodociągowe i kanalizacyjne. Dokonano także wymiany starej, aluminiowej instalacji elektrycznej na nową miedzianą. Żarowe lampy zastąpiono energooszczędnymi oprawami świetłówkowymi. W wyniku przeprowadzonego remontu utworzono sale ekspozycyjne i salę konferencyjną. Wyposażono je w gabloty wystawowe, rekonstrukcję ubioru Hetmana Stefana Czarnieckiego, rekonstrukcję ubioru damskiego i męskiego z XVII wieku, replikę zbroi husarskiej, postumenty pod rzeźby, ścianki ekspozycyjne. Dokonano również podświetlenia eksponatów. Salę konferencyjną wyposażono w sprzęt multimedialny (projektor z ekranem, laptop, kino domowe z szafką, okablowanie). Do pomieszczenia tego zakupiono również biurko, 10 stolików dwuosobowych, 30 krzeseł i roletę okienną. Poniżej kilka zdjęć obrazujących zakres wykonanych prac.

Fot. Centrum Edukacji i Kultury w Czarnocy.

- b) Remont pomieszczeń w budynku byłej szkoły w Rzębcu - całkowita wartość projektu – 103 961,67 zł Wysokość dofinansowania z PROW Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Działanie 413_313/322/323 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – operacje kwalifikujące się do wsparcia w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” – 67 617,00 zł W ramach operacji pn. „Aktywni

Kierunek: IV. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

- 1) Dofinansowywanie i wspieranie prac remontowo - konserwatorskich przy obiektach zabytkowych. W okresie 2014 – 2016 z budżetu Gminy Włoszczowa udzielono zgodnie z art. 81 ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami dotacji na przeprowadzenie prac remontowych, konserwatorskich i restauratorskich przy obiektach zabytkowych, których właścicielem nie jest Gmina Włoszczowa, a które posiadają szczególną wartość historyczną, artystyczną i kulturową oraz stanowią jedne z najstarszych i najwartościowszych zabytków Gminy Włoszczowa. Zestawienie udzielonych dotacji wraz zakresem prac przedstawiono w tabeli.

Lp.	Rok udzielania dotacji	Obiekt	Zakres prac	Wnioskodawca	Kwota dotacji
1.	2014	Kościół parafialny w Kurzelowie	Roboty budowlane przy zabytku nieruchomym – drewnianej kaplicy św. Anny w Kurzelowie (obejmujące wymianę części pokrycia dachowego)	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP w Kurzelowie	20.000 zł.
2.	2014	Kościół Parafialny we Włoszczowie	Wymiana zużytych okien na drewniane, naprawę tynków i scalenie kolorystyczne elewacji w partiach przyokiennych, wykonanie nowych obróbek blacharskich przy zabytku nieruchomym – kościele Parafialnym p.w. WNMP we Włoszczowie	Parafia p.w. Wniebowzięcia NMP we Włoszczowie	97.000 zł.
3.	2015	Kościół Parafialny we Włoszczowie	Prace konserwatorskie obejmujące: sztukatorski i architektoniczny wystrój ścian kaplicy południowej, przy zabytku nieruchomym – Kościele Parafialnym p.w. WNMP we Włoszczowie	Parafia p.w. Wniebowzięcia NMP we Włoszczowie	34.182,98 zł.

REALIZACJA PRIORYTETU II:

Kierunek: I. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy.

- 1) Na stronie internetowej (<http://wloszczowa.pl/art,1644,gminna-ewidencja-zabytkow>) oraz Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Włoszczowa pod adresem: (http://wloszczowa.eobip.pl/bip_wloszczowa/index.jsp?place=Lead07&news_cat_id=29&news_id=5106&layout=1&page=text) zamieszczony został wykaz kart zabytków nieruchomych oraz wykaz kart stanowisk archeologicznych znajdujących się na terenie Gminy Włoszczowa;
- 2) Pod adresem http://wloszczowa.pl/portalwww/index.php?option=com_content&view=article&id=757:zabytki-gminy-wloszczowa&catid=78:aktual zamieszczono galerię najważniejszych zabytków Gminy Włoszczowa;
- 3) W ramach działań ze środków PROW wykonano tablice informacyjne:
 - a) Włoszczowa (Kopiec Jana Nepomucena),
 - b) Czarncza (Park Arboretum),
 - c) Bebelno (dawny gródek i stanowisko archeologiczne)
 - d) ścieżki turystyczno-historycznej Nordic Walking (Kopiec, Podzamcze we Włoszczowie);
- 4) Tablice informacyjne o Centrum Edukacji i Kultury w Czarncy;
- 5) Zakładki na stronie internetowej poświęcone historii Gminy, zabytkom, kapliczkom przydrożnym, miejscowościom, dziejom straży pożarnych oraz kół i organizacji wiejskich, a także miejscom pamięci narodowej oraz zakładki na stronach internetowych szkół (Szkoly Podstawowej w Czarncy, Zespołu Placówek Oświatowych nr 1 we Włoszczowie poświęcone historii budynków, w których się mieszczą;
- 6) Godziny otwarcia Centrum Edukacji i Kultury w Czarncy, dostosowane są do potrzeb zwiedzających. Wszyscy zwiedzający mogą wpisać się do Księgi Pamiątkowej Centrum;
- 7) Ważnym aspektem promującym miejsca i obiekty związane z dziedzictwem kulturowym Gminy Włoszczowa jest udział uczniów włoszczowskich szkół w konkursach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, a także organizacja takich konkursów i turniejów na terenie gminy (w okresie sprawozdawczym uczniowie ZPO nr 1 uczestniczyli w 14 konkursach o zasięgu ogólnopolskim i 2 międzynarodowych, szkoła zorganizowała także jeden konkurs ogólnopolski);

- a) otwarcie w dniu 24 października 2014 r. Centrum Edukacji i Kultury im. Stefana Czarnieckiego mieszczące się w budynku Szkoły Podstawowej w Czarncy,
 - b) popularyzowanie sylwetki bohatera narodowego Hetmana Stefana Czarnieckiego, dziedzictwa kulturowego związanego z jego życiem i działalnością oraz promowanie miejscowości Czarncza. W celach promocyjno – edukacyjnych przygotowana została bogata oferta dla dzieci i młodzieży, obejmująca warsztaty historyczne w CEiK, połączone ze zwiedzaniem (pod opieką przewodnika) Kościoła, ufundowanego przez Stefana Czarnieckiego, będącego także miejscem jego wiecznego spoczynku oraz Parku Arboretum, założonego na terenie byłych zabudowań dworskich. Podczas warsztatów uczniowie mają możliwość poznania historii wojny polsko-szwedzkiej 1655-1660, postaci historycznych, władców XVII wieku, kariery politycznej i wojskowej Hetmana Stefana Czarnieckiego oraz mogą podziwiać galerię obrazów przedstawiających ważne wydarzenia z życia Hetmana oraz Rzeczypospolitej XVII wieku;
- 4) Wydawanie folderów promujących, publikacji i przewodników, a także organizacja imprez, uroczystości, konkursów, wystaw i prelekcji poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy:
- a) wydanie folderów z ofertą Centrum Edukacji i Kultury w Czarncy, umieszczanie artykułów w prasie, na stronach internetowych Urzędu Gminy Włoszczowa, Szkoły Podstawowej im. Stefana Czarnieckiego w Czarncy oraz na portalu społecznościowym,
 - b) wydanie publikacji „Historia szkoły we wspomnieniach i obrazach. 90-lecie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Józefa Piłsudskiego we Włoszczowie”. Poniżej fotografia okładki wspomnianej wyżej publikacji,

Fot. „Historia szkoły we wspomnieniach i obrazach . 90-lecie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Józefa Piłsudskiego we Włoszczowie

- f) organizacja Jubileuszu 90-lecia Szkoły Podstawowej nr 1 we Włoszczowie (października 2014 r. zdjęcie poniżej) oraz wystaw okolicznościowych związanych z historią szkoły (październik 2014r., maj 2015 r. i 2016r.),

Fot. Wystawa dot. historii szkoły

- g) „Historia szkoły na przestrzeni wieków”- wystawa stała zorganizowana na korytarzu szkolnym w Zespole Placówek Oświatowych nr 1 we Włoszczowie.

Fot. Wystawa w ZPO nr 1 we Włoszczowie

Podsumowanie

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Włoszczowa na lata 2014 – 2018 jest przedsięwzięciem wieloletnim. Część zaplanowanych w nim zadań została zrealizowana w pierwszym okresie sprawozdawczym, pozostałe będą przedmiotem realizacji w kolejnych latach programowania tj. 2017 i 2018.

Realizacja Programu w przedstawionym zakresie była możliwa dzięki zaangażowaniu i pracy wielu podmiotów i jednostek organizacyjnych Gminy Włoszczowa, organizacji pozarządowych oraz pracowników Urzędu Gminy Włoszczowa. Podkreślić należy również, że w pierwszym okresie sprawozdawczym udało się zrealizować jedno z najważniejszych zadań programowych jakim było skatalogowanie zabytków i obiektów objętych ochroną poprzez założenie Gminnej Ewidencji Zabytków Nieruchomych z terenu Gminy Włoszczowa. Podkreślić należy, iż Centrum Edukacji i Kultury im. Stefana Czarnieckiego od dnia jego otwarcia do 31 grudnia 2016 r. odwiedziło ok. 2500 osób. Odwiedzającymi byli uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, uczestnicy wycieczek organizowanych przez biura turystyczne jak również indywidualni turyści. Wśród nich potomkowie rodu Czarnieckich ze Szwajcarii, poseł Władysław Kosiniak-Kamysz, Marszałek